

Otthontanulás

4.hét

Nyelvtan

Jó munkát!
Bízz magadban!

Írd a füzetbe a tananyagot és tanuld meg!

A szótárak

A szótár olyan fogalomtár, amely egy-egy fogalom szűkszavú nyelvi magyarázatát adja.

Szótárak fajtái:

-Egynyelvű szótárak:

- **értelmező szótár** – értelmezi a fogalmat
- **idegen szavak szótára** – idegen nyelvekből származó kifejezések jelentését magyarázza
- **szinonimaszótár** – egymásnak megfelelő, rokon értelmű szavakat tartalmazza
- **frazeológiai szótár** – állandósult szókapcsolatokat (közmondás, szólás) magyarázza
- **helyesírási szótár** – helyesírás szabályai szerint betűrendbe sorolva tartalmazza az adott nyelv szavait
- **szakszótár** – szakma vagy tudományág szavait tartalmazza

-Két- vagy többnyelvű szótárak:

Magyar-szlovák szótár, Szlovák-magyar szótár

Magyar-angol szótár, Angol-magyar szótár

Magyar-német szótár, Német-magyar szótár

Szorgalmi feladat: Ha van valamilyen szótáratok otthon, keresd meg, majd mutasd meg nekünk a szerdai órán!

Fogalmazás

Olvasd el az új kiadású tankönyv 25., 26. oldalán lévő szöveget, majd oldd meg a hozzá tartozó feladatokat!

Szövegelő

Gyimesi László

Ez kérem, egy álbarnang...

Barlangi Barna Barnabás, a barlangbéli bölcs évszázadok óta egyedül éldegélt, s bár néhanapján mindegyik lakhelyén fogadott vendégeket, egyik barlangját sem hívta volna senki puha fészeknek. A tíz-tizenkét lépés mély afrikai barlangban katonás rend uralkodott. Három részre osztotta az egyszerű bútort, elől jobb oldalon a konyhát, az étkezőt, a másik oldalon a munkahelyet alakították ki, hátul húzódott a lakóhelyiség, két egyszerű favázás heverővel, néhány ládával. Körben mindenütt polcok álltak, rajtuk példás rendben sorakoztak a varázsló könyvei.

A dolgozószobában laboratóriumi munkaasztal, írópult szolgálta a mágust, itt a polcokon titokzatos eszközök, varázssporok, vegyszerek álltak **glédában**, mindegyiken katonás címke Barlangi takaros, ódon írásával. A munkaasztal hatalmas fiókjaiban tartotta a bölcs a feljegyzéseit, kéziratait, s itt lapult értékes varázspálca-gyűjteménye is.

Sehol egy fölösleges bútordarab, sehol egy csecsebecse, dísz tárgy vagy személyes **kacat**. Igazi **aggregény**-otthonba léptek be az üvegtörpék.

– No végre, itthon vagyunk – sóhajtotta a varázsló, s lehuppant az egyik székre. (Széke négy is volt.) – Nézzük, hogyan helyezkedjünk el...

A törpék ekkor már a barlang mélyén heverték, a puhábbnak tűnő **dikón**. Félálomban szóltak vissza a varázslónak:

– Mi már megtaláltuk a helyünket! – s már aludtak is.

– Ejnye, talán valóban ráérünk a berendezkedéssel – mormolta maga elé Barlangi Barna. – Végig kell gondolnom mindent. Elvégre ilyen vendégeim még sohasem voltak. Nézzük, mire lesz szüksége ennek két ilyen mihaszna szökevénynek!

Feljegyzett egy-két dolgot egy alig használt **pergamen** hátára, s hogy, hogyan, őt is elnyomta az álom.

– Itt van már a vacsoraidő? – ébredtek a délután derekán a törpék.

– Vacsoraidő, vacsoraidő! – riadt fel a csilingelő hangocskákra a vén varázsló. – Még körül sem néztetek, s máris újra a hasatokat tömnétek! Jó, jó, tudom, fejlődésben vagytok... Kimegyek, gyűjtök valami zöldet, aztán összezsapunk egy jó főzeléket. Addig tisztálkodjatok meg!

– Nincs is fürdőszobád – nyelvelt vissza Andris, aki mindenre vágyott, csak mosakodásra nem.

– Fürdőszoba a forrás medencéje, tábori vécé az ösvény végén. Szappan és törölköző a nagy ládában – igazította el vendégeit a bölcs, s eltűnt a fák között.

– Mit szólsz ehhez a barlanghoz? – kérdezte öccsét Bálint.

– Nem valami barátságos – válaszolta a kisebbik üvegtörpe. – Csak könyvek, meg rend, meg rend és könyvek...

– Én is úgy látom, hogy Barlangi Barnának nincs elég ideje a kuckója kicsinosításához! – töprengett el Bálint. – Kész szerencse, hogy magával hozott bennünket. Mi majd gondoskodunk róla!

Tessék-lássék bemártották az ujjuk hegyét a patakba, s máris munkához láttak.

Részlet A varázsló vendégei c. könyvből.

Kérdések az olvasmányhoz:

- Mi a foglalkozása Barlangi Barnának?*
- Hány részre osztotta a barlangját?*
- Hogy hívták a két törpét, akiket vendégül látott?*
- Mit akart főzni nekik Barna vacsorára?*
- Fürdés helyett hogyan tisztálkoftak a törpék?*

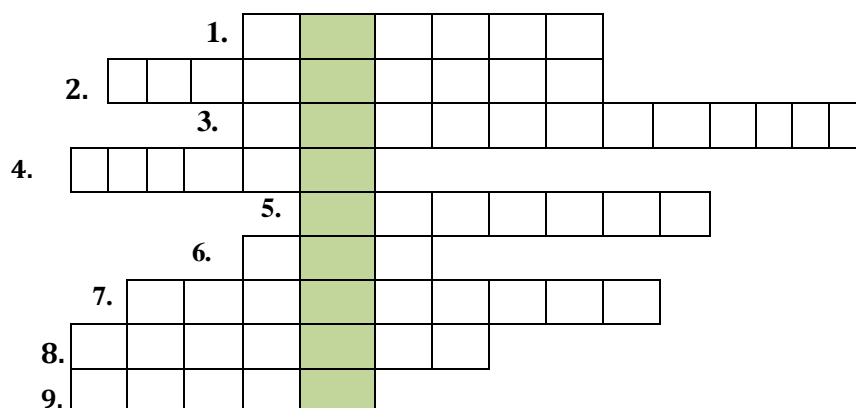
Magyarázd meg a szövegben sötéttel kijelölt szavak jelentését!

Irodalom

**Oldd meg a keresztrejtényt a füzetbe (lehet nyomtatva is)
Az igazmondó juhász című meséhez kapcsolódóan!**

- 1.Mátyás...
- 2.Ez történt a báránnyal a kútnál.
- 3.Ebbe öltözött be burkus király.
- 4.A főszereplő foglalkozása.
- 5.Ezt csinálta a farkas a báránnyal.
- 6.Ezt szúrta az egérlyukba.
- 7.Ezt tette a juhász a báránnyal.
- 8.Ezt kötötte a két király.
- 9.Ezt kínálta fel Burkus király a juhásznak.

Megjegyzés: A kétjegyű mássalhangzókat külön ábrába kell írni.

Az e heti feladatokat november 20. 18.00-ig fogadom el!